

GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG AN NINH NHÂN DÂN I

Đỗ Thị Hạnh¹

Tóm tắt. Vấn đề giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh luôn có vị trí đặc biệt quan trọng trong quá trình xây dựng lực lượng Công an nhân dân nói chung và tại mỗi trường Công an nhân dân nói riêng. Những năm qua, Trường Cao đẳng An ninh nhân dân I luôn coi trọng và tổ chức thực hiện có hiệu quả công tác này đã trực tiếp góp phần hình thành ở học viên các phẩm chất cao quý của người Công an cách mạng là Trung với nước, hiếu với dân; Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí công vô tư, giàu lòng yêu thương và có tinh thần quốc tế trong sáng... Bài viết nêu ra một số nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng trong lực lượng Công an nhân dân, đồng thời vận dụng tư tưởng này của Người trong việc giáo dục đạo đức cách mạng cho học viên của Nhà trường nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Từ khóa: Giáo dục đạo đức, tư tưởng Hồ Chí Minh.

1. Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh là tấm gương lớn về phẩm chất đạo đức và khí phách của dân tộc ta. Sinh thời, Người quan tâm hàng đầu tới việc giáo dục đạo đức cách mạng, Người coi đạo đức là cái gốc, là nền tảng của các thể hệ người Việt Nam, "Cũng giống như sông thì phải có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân" [1].

Đối với lực lượng Công an nhân dân, chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành sự quan tâm đặc biệt, chăm lo xây dựng lực lượng Công an nhân dân tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và nhân dân; vì nhân dân phục vụ, là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh, trật tự. Người chỉ rõ những phẩm chất đạo đức và tư cách người Công an cách mạng phải có, đó là:

“Đối với tự mình, phải cần, kiệm, liêm, chính.

Đối với đồng sự, phải thân ái giúp đỡ.

Đối với Chính phủ, phải tuyệt đối trung thành.

Đối với nhân dân, phải kính trọng, lễ phép.

Đối với công việc, phải tận tụy.

Đối với địch, phải cương quyết, khôn khéo” [2].

2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng trong lực lượng công an nhân dân

Tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh là một trong những nội dung quan trọng trong hệ thống tư tưởng của Người. Nội dung của tư tưởng đạo đức đó được xây dựng trên nền tảng tư tưởng đạo đức của giai cấp vô

sản - đạo đức Mác - Lênin, mang bản chất cách mạng và khoa học triệt để, đậm đà truyền thống dân tộc Việt Nam kết hợp chặt chẽ với những tinh hoa đạo đức nhân loại. Đạo đức đó là đạo đức mới - đạo đức cách mạng. Người viết: "Đạo đức mới, đạo đức vĩ đại, không phải vì danh vọng của cá nhân mà là vì lợi ích chung của Đảng, của dân tộc, của loài người" [3].

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân được thể hiện ở những vấn đề cơ bản sau:

Vai trò của đạo đức cách mạng đối với cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, cán bộ chính là những người đem chính sách của Chính phủ, của đoàn thể thi hành trong nhân dân, nếu cán bộ dở thì chính sách hay cũng không thể thực hiện được và Người khẳng định: Người cán bộ cách mạng phải có đạo đức cách mạng. Phải giữ vững đạo đức cách mạng mới là người cán bộ cách mạng chân chính. Mọi việc thành công hay là bại chủ chốt là do cán bộ có phẩm chất đạo đức cách mạng hay là không. Do đó, đạo đức cách mạng có vai trò đặc biệt quan trọng đối với người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân. Đạo đức cách mạng là cái gốc, là phẩm chất nền tảng trong nhân cách người cán bộ, chiến sĩ Công an.

Đạo đức cách mạng còn là cơ sở, là điều kiện rất cơ bản để người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân thực hiện được mục tiêu lý tưởng và hoàn thành tốt nhiệm vụ cách mạng vẻ vang của mình. Bởi lẽ, theo Hồ Chí Minh, muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội phải có con người phẩm chất đạo đức xã hội chủ nghĩa. Làm cách mạng để cải tạo xã hội cũ thành xã hội mới là một sự nghiệp rất vẻ vang, nhưng nó cũng là một nhiệm vụ rất nặng nề, một cuộc đấu tranh rất phức tạp, lâu dài, gian khổ. "Sức có mệnh mới gánh được nặng và đi được xa. Người cách mạng phải có đạo đức cách mạng làm nền tảng, mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng vẻ vang" [4]. Người còn căn dặn: Một điều rất quan trọng nữa là các đồng chí Bộ trưởng, thứ trưởng và cán bộ lãnh đạo phải luôn luôn gương mẫu về mọi mặt, phải nêu gương sáng về đạo đức cách mạng: cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, phải giữ gìn tác phong gian khổ phấn đấu, phải không ngừng nâng cao chí khí cách mạng trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội. Nếu chúng ta làm gương mẫu và biết lãnh đạo thì bất cứ công việc gì khó khăn đến đâu cũng nhất định làm được.

Chuẩn mực đạo đức cơ bản của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đề cập một cách hệ thống các chuẩn mực đạo đức cơ bản của đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân, cụ thể:

Một là, trung với Đảng, trung với nước, hiếu với dân:

Điều chủ chốt nhất của đạo đức cách mạng theo Hồ Chí Minh là: tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân, trong bất kỳ hoàn cảnh khó khăn nào cũng kiên quyết làm đúng đường lối, chính sách và nghị quyết của Đảng, pháp luật Nhà nước, ra sức phấn đấu để thực hiện mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng, vì hạnh phúc của nhân dân. Theo Người, đạo đức cách mạng là: Quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng. Đó là điều chủ chốt nhất. Ra sức làm việc cho Đảng, giữ vững kỷ luật của Đảng, thực hiện tốt đường lối, chính sách của Đảng. Đặt lợi ích của Đảng và của nhân dân lao động lên trên, lên trước lợi ích riêng của cá nhân mình. Hết lòng hết sức phục vụ nhân dân.

Hai là, cần kiệm, liêm, chính, chí công vô tư:

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, bốn đức tính: cần, kiệm, liêm, chính là những phẩm giá cơ bản tốt đẹp nhất để làm người, làm cán bộ. Người chiến sĩ công an lại càng cần thiết phải có những đức tính trên. Trong cuộc họp giám đốc và chủ tịch các ủy ban công sở ở Hà Nội (17/1/1946), Người đã khẳng định: "để giúp công việc Chính phủ một cách đắc lực, để nâng cao tinh thần kháng chiến, anh em viên chức bây giờ phải có 4 đức tính là: cần, kiệm, liêm, chính".

Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh giải thích cụ thể với nhiều nội dung phong phú và sinh động: Cần, là lao động cần cù, siêng năng, có kế hoạch chuyên sâu, sáng tạo, thi đua sản xuất cho mau, cho tốt, cho nhiều, có năng suất, chất lượng, hiệu quả, tự lực cánh sinh, không ỷ lại, lười biếng, dựa dẫm, phải kiên trì, bền bỉ, dẻo dai, có thái độ đúng với lao động, coi đó là nghĩa vụ thiêng

liêm, là nguồn sống, nguồn hạnh phúc của con người.

Kiệm, tức là tiết kiệm sức lao động, thì giờ, tiền bạc của nhân dân, của nhà nước và của bản thân, từ việc to, đến việc nhỏ, không xa xỉ, không lãng phí, không bừa bãi. Cái gì cần chi mới chi, không hoang phí, không phô trương, hình thức. Tiết kiệm khác với bủn xỉn "xem đồng tiền to bằng cái nong". Bác dạy cần và kiệm phải đi đôi với nhau, như hai chân của con người. Cần mà không kiệm, "thì làm chừng nào xào chừng ấy", không lại hoàn không. Kiệm mà không cần, "thì không tăng thêm, không phát triển được. Mà vật gì đã không tiến tức là thoái".

Liêm, là trong sạch, không tham lam, không tham ô, tôn trọng, giữ gìn của công, của dân, không chiếm dụng của công làm của tư, sách nhiễu nhân dân. Không tham địa vị, không tham tiền tài, không tham sung sướng. Không tham người tăng bốc mình. Vì vậy, mà quang minh chính đại. Không bao giờ hủ hoá, chỉ có một thứ ham là ham học, ham làm, ham tiến bộ.

Chính, là không tà, thẳng thắn, đứng đắn. Cần, kiệm, liêm là rễ của chính. Một người phải cần, kiệm, liêm, nhưng phải chính mới là người hoàn toàn.

Chí công vô tư, theo Hồ Chí Minh, đây là một câu châm ngôn của người xưa, có tính định hướng động viên mọi người phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện để vươn tới cái tốt đẹp. Người nói: khi làm bất cứ việc gì cũng đừng nghĩ tới mình trước, khi hưởng thụ thì mình nên đi sau. "Phải lo trước thiên hạ, vui sau thiên hạ". Ngược lại, là "dĩ công vi tư" phải loại bỏ.

Ba là, có lòng thương yêu con người trước hết là người lao động:

Tình thương yêu con người được thể hiện ở tình cảm của người cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân dành cho nhân dân lao động; thể hiện trong mối quan hệ với đồng chí, đồng đội, với mọi người xung quanh; thể hiện đối với những người mắc sai lầm, khuyết điểm, lầm đường lạc lối đã hối cải.

Bốn là, có tinh thần quốc tế trong sáng. Theo Hồ Chí Minh cách mạng Việt Nam là một bộ phận của cách mạng thế giới, mỗi thắng lợi của cách mạng Việt Nam đều đóng góp vào thắng lợi chung của phong trào cách mạng thế giới. Do đó, Người yêu cầu đội ngũ cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân phải nêu cao tinh thần quốc tế vô sản, nhất là đối với Lào và Cam-pu-chia anh em, phải thấu suốt quan điểm "Giúp nhân dân nước bạn tức là mình tự giúp mình".

3. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng cho học viên Trường Cao đẳng an ninh nhân dân I

Với vai trò, vị trí là lực lượng vũ trang trọng yếu của Đảng, công cụ chuyên chính sắc bén và hiệu quả của Đảng và Nhà nước trong công tác bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội, vấn đề bồi dưỡng, nâng cao đạo đức cách mạng trong lực lượng Công an nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ Công an nhân dân có ý nghĩa vô cùng quan trọng.

Trường Cao đẳng an ninh nhân dân I là nơi đào tạo ra đội ngũ cán bộ công an có đủ bản lĩnh chính trị, năng lực công tác và phẩm chất đạo đức phục vụ hiệu quả công cuộc bảo vệ An ninh Quốc gia, đóng góp to lớn vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Nhà trường luôn là ngọn cờ đầu, tiên phong trong việc rèn luyện các học viên theo tiêu chí 6 điều Bác Hồ dạy công an nhân dân; giúp học viên xác định tốt động cơ và mục đích học tập để xây dựng đất nước vì ngày mai lập nghiệp. Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường không những quan tâm bồi dưỡng, rèn luyện cho học viên lập trường tư tưởng kiên định, có trình độ chuyên môn nghiệp vụ đáp ứng nhu cầu thực tiễn công tác đặt ra, mà còn quan tâm giáo dục đạo đức cách mạng, lối sống lành mạnh, trong sáng, nghiêm chỉnh chấp hành nội quy, quy định và điều lệnh, lễ tiết, tác phong người công an nhân dân, không ngừng học tập theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại.

Hiện nay, với tác động nhiều mặt của quá trình hội nhập kinh tế quốc tế, sự tác động của mặt trái nền kinh tế thị trường, sự du nhập của nền văn hóa phương Tây... ít nhiều ảnh hưởng đến tư tưởng và sự nhận thức của học viên trường Cao đẳng an ninh nhân dân I. Vì thế, việc đẩy mạnh công tác giáo dục đạo đức cách mạng cho học viên trong trường là một nhiệm vụ quan trọng. Để nâng cao hiệu quả trong công tác này,

Nhà trường cần tập trung thực hiện một số giải pháp dưới đây:

Thường xuyên chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng, lối sống trong sạch, lành mạnh trong học viên.

Đây là giải pháp cơ bản nhằm xây dựng, hình thành nhân cách con người mới xã hội chủ nghĩa cho học viên, vì đạo đức là “gốc của người cách mạng”. Trước hết, nhà trường cần quan tâm giáo dục những vấn đề cơ bản về chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh, nhằm xây dựng cho học viên thế giới quan, phương pháp luận đúng đắn để giải quyết những vấn đề do thực tiễn đặt ra. Chú trọng giáo dục làm cho học viên nhận thức đúng các giá trị chân, thiện, mỹ, những giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Nhà trường và Đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh phải thường xuyên quan tâm bồi dưỡng cho học viên những tình cảm cao đẹp về tình yêu quê hương, đất nước: “mình vì mọi người, mọi người vì mình”, “thương người như thể thương thân”, quên mình vì nghĩa lớn... Từ đó hình thành cho họ lối sống trong sạch, lành mạnh, những hành vi đạo đức trong sáng phù hợp với các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc và thời đại.

Để việc giáo dục bồi dưỡng có hiệu quả, Nhà trường cần tổ chức tốt các phong trào hành động cách mạng và các cuộc vận động do Đảng, Nhà nước và Bộ Công an phát động. Tiêu biểu như: “Công an nhân dân đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”; “Công an nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy”; “Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh, xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ”; “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ”; “Thanh niên tình nguyện”; “Mùa hè xanh” v.v. . .

Kết hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong việc giáo dục, rèn luyện đạo đức, lối sống cho học viên.

Đây là vấn đề có ý nghĩa quan trọng nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng cùng chăm lo giáo dục, rèn luyện đạo đức, lối sống cho học viên, hình thành phẩm chất cao đẹp của con người mới xã hội chủ nghĩa. Học viên an ninh nhân dân ở nội trú trong trường nhưng không có nghĩa, gia đình không có trách nhiệm đối với việc giáo dục đạo đức lối sống cho họ.

Gia đình là nơi lưu giữ các giá trị đạo đức truyền thống tốt đẹp của dân tộc, là môi trường đầu tiên hình thành đạo đức cho học viên. Gia đình là nơi mà tình yêu quê hương, đất nước, yêu thương con người được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Do đó, trong gia đình, ông bà, cha mẹ phải thật sự mẫu mực, làm gương về đạo đức, yêu thương, chăm lo bồi dưỡng thế hệ trẻ. Để giáo dục đạo đức cho học viên, mỗi gia đình cần giữ gìn đạo đức, nề nếp gia phong, phát huy các giá trị đạo đức truyền thống, làm cho các giá trị đó ngày càng toả sáng, góp phần bồi dưỡng tư tưởng tình cảm cao đẹp cho thế hệ con cháu noi theo.

Nhà trường không chỉ dạy chữ, dạy nghề mà còn là nơi dạy người. Giáo dục lý tưởng, đạo lý làm người là nội dung giáo dục hàng đầu trong các trường an ninh hiện nay. Nhà trường cần quan tâm định hướng tạo môi trường thuận lợi để học viên phấn đấu, rèn luyện và trưởng thành. Kịp thời biểu dương, nhân rộng cách làm hay và kiên quyết uốn nắn những thiếu sót, lệch lạc, những biểu hiện lệch chuẩn trong đạo đức, lối sống của học viên.

Phát huy vai trò tự học tập, tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của học viên.

Học viên an ninh là lớp người trẻ, khỏe, có trí tuệ, có nhiệt tình cách mạng, nhạy cảm với cái mới, cái tiến bộ. Phát huy vai trò của học viên trong tự học tập, tự tu dưỡng đạo đức lối sống là biện pháp quan trọng giúp họ nhanh chóng tiến bộ, trưởng thành. Trước hết, nhà trường phải hình thành cho thanh niên nhu cầu, động cơ phấn đấu, rèn luyện đúng đắn, làm cho mỗi người có ý thức làm chủ, ham học hỏi, cầu tiến bộ, vươn lên tự khẳng định mình. Cần tạo mọi điều kiện thuận lợi để học viên phấn đấu, rèn luyện; đồng thời phải thường xuyên theo dõi, kiểm tra, đánh giá kết quả, định hướng phấn đấu cho học viên; giúp cho học viên xác định được rõ trách nhiệm của mình trước Tổ quốc và nhân dân, sống có lý tưởng, có hoài bão, khát khao vươn tới cái mới, cái tiến bộ.

Bản thân mỗi học viên cần không ngừng nâng cao bản lĩnh chính trị, tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc; học tập và làm theo 6 điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân một cách khoa học và có hiệu quả bằng cách tích cực tham gia, hưởng ứng các cuộc vận động do

Bộ Công an và nhà trường phát động. Đồng thời, nghiêm chỉnh chấp hành điều lệnh, đội ngũ công an nhân dân, lễ tiết, tác phong của người chiến sĩ công an nhân dân “vì nước quên thân, vì dân phục vụ”. Xây dựng cho mình lối sống lành mạnh, giản dị, trung thực, khiêm tốn, nâng cao tinh thần phê và tự phê trong chi bộ Đảng, tập thể lớp, tiểu đội; kiên quyết đấu tranh với tiêu cực, những biểu hiện suy thoái về đạo đức trong học viên, kịp thời ngăn chặn, đẩy tệ nạn xã hội để phát sinh như lạm dụng chất kích thích, cờ bạc, thuốc lá... tạo chuyển biến tích cực trong lối sống của học viên.

4. Kết luận

Với những vấn đề nêu trên, có thể thấy rằng việc giáo dục đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho học viên trường Cao đẳng An ninh nhân dân I có vai trò hết sức quan trọng. Để công tác này có hiệu quả, cần thực hiện một cách đồng bộ các giải pháp trên sẽ nâng cao được chất lượng, hiệu quả công tác này góp phần hình thành nhân cách, bản lĩnh, đạo đức, vì nhân dân phục vụ của người Công an cách mạng, đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng vững mạnh về chính trị, tư tưởng và đạo đức trong tình hình mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Sửa đổi lỗi làm việc, 10-1947, t.5, tr.252-253
- [2] Thư gửi đồng chí Hoàng Mai - Giám đốc Sở Công an khu 12 vào tháng 3/1948
- [3] Sửa đổi lỗi làm việc, tháng 10-1947, sdd, t. 5, tr. 251-252
- [4] Hồ Chí Minh toàn tập, tập 9, Nxb Chính trị Quốc gia, H.2011, tr.283

ABSTRACT

Education of revolutionary morality according to Ho Chi Minh ideology for students of People's Security College I

The issue of educating the revolutionary morality according to Ho Chi Minh ideology always plays an important role in the process of building the People's Public Security force in general and at each People's Public Security school in particular. Over the past years, the College of People's Security I always attaches great importance to the effective implementation of this work, directly contributing to the formation of the noble qualities of the revolutionary police, Trung with country, filial piety to the people; Can, Kiem, Liem, Chinh, Chi Cong are carefree, rich in love and have a pure international spirit, etc. In the framework of this article, I give some basic contents in Ho Chi Minh's thought on educating revolutionary morals in the People's Public Security force, and at the same time applying his ideology in educating revolutionary morals for students of the School in order to meet the task requirements in the new situation.

Keywords: Education of revolutionary morality, Ho Chi Minh ideology.